רמב"ם יד החזקה הלכות כלי המקדש פרק ד

(יג) כיצד מרבין אותו בבגדים לובש שמנה בגדים ופושטן וחוזר ולובשן למחר שבעת ימים יום אחר יום שנאמר שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו וכשם שרבוי בגדים ז' כך משיחה בשמן שבעה יום אחר יום ואם עבד קודם שיתרבה בבגדים כל שבעה או קודם שימשח כל שבעה עבודתו כשירה הואיל ונתרבה או נמשח פעם אחת נעשה כ"ג לכל דבר. [השגת הראב"ד - ואם עבד קודם א"א נראה מדבריו ימים שהיה בהם המשיחה לא היה עובד ואין זה מן החכמה אלא כשאמרו נתרבה שבעה ונמשח שבעה דבעינן שבעה לכתחלה ה"מ לעבודת יה"כ אבל לעבודת אותן הימים בכל יום עובד בשמונה בגדים]:

גר"ח
גרי"ז

מקדש דוד

תלמוד בבלי מסכת יומא דף ה/ב

כיצד הלבישן למיסבר קראי פליגי בה בני רבי חייא ורבי יוחנן חד אמר אהרן ואחר כך בניו וחד אמר אהרן ובניו בבת אחת אמר אביי בכתונת ומצנפת כולי עלמא לא פליגי דאהרן ואחר כך בניו דבין בצוואה ובין בעשיה אהרן קדים כי פליגי באבנט מאן דאמר אהרן ואחר כך בניו דכתיב ויחגור אותו באבנט והדר כתיב ויחגר אתם אבנט ומאן דאמר אהרן ובניו בבת אחת דכתיב וחגרת אתם ולמאן דאמר אהרן ובניו בבת אחת הכתיב ויחגר אתו באבנט והדר כתיב ויחגר אתם אבנט אמר לך ההוא אבנטו של כהן גדול לא זה הוא אבנטו של כהן הדיוט ולמאן דאמר אהרן ואחר כך בניו והכתיב וחגרת אתם אבנט אמר לך ההוא קא משמע לן אבנטו של כהן גדול זהו אבנטו של כהן הדיוט

ספר שפת אמת - שמות - פרשת תצוה - שנת [תרמ"א]

במדרש וזה הדבר אשר תעשה להם הה"ד לעולם ה' דברך נצב בשמים כו' כשמים כו' ע"ש. הענין הוא כי הקב"ה נתן לבני ישראל מתנה מרע"ה ואהרן הכהן. ועל ב' אלו נאמר ה' עוז לעמו יתן שהוא מרע"ה שורש התורה. ה' יברך כו' עמו בשלום הוא אהרן אוהב שלום ורודף שלום ובזכותו פרס ה' עלינו סוכת שלום. והענין הוא בחי' מרע"ה הוא התורה שבכתב בחי' הקול. ואהרן הכהן הוא כלי המקבל. והוא בחי' תורה שבע"פ בחי' דיבור שהוא הנהגתו ית' את העולם בבחי' הטבע. והוא הכח שיש בבנ"י בהתאספם להיות נקודה אחת. ולכן דרשו ממנו יתד על אהרן הכהן. כמ"ש ותקעתיו יתד במקום נאמן. שכה"ג קישר וחיבר בנ "י בשורש הי"ב שבטים כמ"ש באבני חושן ואפוד ואין כלי מחזיק ברכה אלא שלום ודו"ק:

ספר שפת אמת - שמות - פרשת תצוה - שנת [תרנ"ח]

וכתיב הקרב אליך כו' אהרן. כי הי' דביקות לאהרן במשה רבינו ע"ה כמ"ש שבת אחים גם יחד. כי מרע"ה בחי' הקול ואהרן הדיבור דכתיב וזה הדבר אשר תעשה להם. ובמד' הה"ד לעולם ה' דברך נצב בשמים כו'. כי באמת כל העולם והטבע הכל בדבר ה'. כמ"ש ז"ל בתורה נברא העולם. והוא מלה דקיימא בעובדא. והנהגה זו נמסרה לאהרן הכהן בעבודת המקדש. ז"ש וזה הדבר אשר תעשה. מלה דקיימא בעובדא. והקול והדיבור הם אחדות אחד. רק הקול הוא עצם התורה והדיבור הנהגת העולם שנמשך מן הקול. וכתיב נר מצוה ותורה אור. כי המצות בעובדא ונמשך בהם אור התורה. ואיתא עבירה מכבה מצוה ואינה מכבה תורה. כי הנר יכולין לכבות. אבל עצם האור א"א לכבות. וזה עיקר עבודת האדם להמשיך המעשים אחר אור התורה.

ספר שפת אמת - שמות - פרשת תצוה - שנת [תרס"ב]

בפסוק הקרב אליך כו' אהרן אחיך כו' לכהנו לי. בחר הקב"ה באהרן שהוא איש החסד כמ"ש לאיש חסידך להיות

כ"ג. ואיתא אהרן שושבינא דמטרוניתא. לומר דהלכה כבית הלל. דאיתא בגמרא כיצד מרקדין לפני הכלה בש"א כלה כמות שהיא ובה"א כלה נאה וחסודה. ובחתן לא פליגי. דלכ"ע החתן חסיד ועושה חסד. וכ"כ כחתן יכהן פאר. וכהן מדת החסד. אך וככלה תעדה כליה משמע כב"ש. אכן בה"א כלה נאה וחסודה פרש"י חוט של חסד משוך עלי'. פי' אעפ"י שהיא בכלל מדה"ד ודאי. אך כל החסדים שבאים לעולם באים על ידי'. ומצד זה היא חסודה. שעלי' דייקא נמשך חוט של חסד. וזה הי' ג"כ מחלוקת קרח ואהרן. קרח אמר טלית שכולה תכלת. כי בחי' הלוים הם מדה"ד. ואהרן שגם הוא מן הלוים אבל חוט של חסד משוך עליו. ועל ידו נמשך החסד אל המטרוניתא שהוא בחי' נשיאת כפים כמ"ש בזוה"ק פי' כה תברכו ע"ש פ' נשא. ולכן בחר הקב"ה באהרן להורות כי הוא כלה נאה וחסודה. וכל המחלוקת הם רק בבחי' זו. כי החתן נק' המלך שלמה שהשלום שלו. ושם אין מחלוקת. רק בפמליא של מטה אלו אוסרין ואלו מתירין. מחייבין ומזכין. ולכן בשבת דזכור ושמור בדיבור אחד נאמרו. נקרא שלום דבשבת הכל שלום:

ספר שפת אמת - במדבר - פרשת נשא - שנת [תרנ"ד]

בענין ברכת כהנים כה תברכו כו'. ובמד' שנמסרו הברכות ביד בני ישראל כמ"ש והי' ברכה כו' דכתיב ה' עוז לעמו יתן הוא בחי' משה רבינו תורה שבכתב. ה' יברך את עמו בשלום הוא בחי' אהרן אוהב ורודף שלום והוא בחי' תורה שבע"פ מלה דקיימא בעובדא. וכן כתיב שפתי כהן כו' ותורה יבקשו מפיהו רמז לתורה שבע"פ. ומצינו במשנה תלמידיו של אברהם ותלמידיו של אהרן. הגם כי משה רבינו רבן של כל ישראל הוא בבחי' תורה שבכתב ואאע"ה ניתן לו בחי' תורה שבע"פ שכל מה שאמר נעשה ממנו תורה כמ"ש למען כו' יצוה את בניו כו' ושמרו דרך ה' הגם שלא ניתנה עדיין התורה ולכן נמסר הברכה בידו והי' ברכה וכן אהרן נמשך אחר מדת אאע"ה. והנה איתא איזהו חסיד המתחסד עם קונו פי' שמביא בעולם התגלות חסדיו של הקב"ה כמ"ש ז"ל על אברהם אע"ה שהחסד מתגלגל בעולם בשבילו. והוא מכח השלשה מדות שמנו חכמים במשנה עין טובה כו'. פי' עין טובה שכל מה שהוא רואה מכיר בו חסד וטובת הבורא ית"ש והכל טוב בעיניו ובכח זה נעשה טובו וכדאיתא גבי נחום איש גם זו. ואיתא בזוה"ק פ' זו על מאי דכתיב באברהם כה יהי' זרעך והאמין בה' ויחשבה לו צדקה ב' פירושים שהקב"ה חשבה לאברהם לצדקה ותו פירש שאברהם חשב מדת כה אעפ"י שהיא דין חשבה לצדקה ע"ש. והוא כמ"ש שע"י שאברהם חשבה לצדקה נעשה מדה זו חסד וצדקה. וזהו המתחסד עם קונו כמ"ש. וזה כה תברכו את בני ישראל שע"י ברכת הכהן העובד במקדש מתמלא מדה זו חסד וצדקה וברכה:

ספר שפת אמת - שמות - פרשת תצוה - שנת [תרס"ג]

בפרשה זו מצות המנורה ובגדי כהונה. כי אהרן בחי' נר מצוה שהוא תיקון הגוף ברמ"ח ושס"ה. ומרע"ה בחי' תורה אור שהוא הנשמה. דעיקר המצוה להמשיך אור הנשמה אל הגוף. ומרע"ה הוריד התורה מן השמים והאיר אל הגוף. ואהרן העלה הנר אל הנשמה. כמ"ש במ"א דבמשה כ' מן הבוקר עד הערב ובאהרן כתיב מערב עד בוקר. דהגוף יש בו פסולת וצריכין לברר התערובות. ואהרן הי' בחי' גוף נקי. ולכן בחר בו השי"ת לכהן. וכמ"ש והי' על לב אהרן. מצח אהרן. שתי כתפיו. מצנפת על ראשו. זה תכשיט הגוף. רמז לדבר לא מצאתי לגוף טוב משתיקה והיא מדת אהרן כמ"ש וידום אהרן. ומרע"ה הוא הנשמה והמדבר. וב' האחים רומז לשפתים. כי השפה מיוחד לדיבור. ולהשתיקה ג"כ כמ"ש במ"א מזה. וכתיב משה ידבר. ושפתי כהן ישמרו דעת. ושניהם בחי' זכור ושמור. ומתאחדין בשבת קודש. שבת אחים גם יחד:

יומא

עבודת כהן גדול קודם שנתרבה בבגדים

יומא דף ב ע"א. הרמב"ם (בפ"ד מהל' כלי המקדש הל' י"ג) כתב אם עבד [כה"ג] קודם שיתרבה בבגדים כל שבעה או קודם שימשח כל שבעה עבודתו כשרה הואיל ונתרבה או נמשח פעם אחת נעשה כהן גדול לכל דבר, והראב"ד השיג עליו דנראה מדבריו דלא היה עובד כ"ג באותן ז' ימים שנתרבה בבגדים ונמשח, ואינו כן אלא כשאמרו נתרבה שבעה ונמשח שבעה דבעינן שבעה לכתחילה ה"מ לעבודת יום הכפורים אבל לעבודת אותן הימים בכל יום עובד בשמונה בגדים. והנה צריך ביאור השגתו, דמאי נ"מ בין עבודת יוהכ"פ דבעי ריבוי שבעה, לעבודת כל השנה דסגי בריבוי אחד וליכא מצוה דריבוי בגדים שבעה, והא כיון דאיכא מצוה לכתחילה דבעי שבעה א"כ אין נ"מ בין יום הכפורים לכל השנה.

ויש לבאר דהנה בעבודת יוהכ"פ בעינן כה"ג, אבל גבי עבודת כל השנה א"צ דוקא כה"ג ודי לנו בכהן הדיוט, מ"מ אם עבד כהן הדיוט בח' בגדים הוי ליה יתור בגדים, אבל לו יצויר דלא להוי גביה יתור בגדים היה יכול לעבוד בהם והיתה עבודתו כשרה, א"כ הכא דנמשח או נתרבה פעם אחת תו לא הוי גביה יתור בגדים דדין בגדיו הוי ח', וא"כ שפיר כתב הראב"ד דלא שייך שיהיה לעבודתו כל השנה דין לכתחילה דבעי ריבוי שבעה, כיון דבגדיו הם ח' ולא הוי ליה יתור בגדים גביה, א"כ כשר אפילו לכתחילה לעבוד בלא נמשח ונתרבה בבגדיו שבעה, דלא בעינן לבגדיו דין כהן גדול רק דלא להוי גביה יתור בגדים, וכל זה לעבודת כל השנה דלא בעינן כה"ג, אבל גבי יוהכ"פ דבעינן דין כה"ג, ע"ז אמרינן דלמצוה בעינן ריבוי שבעה.

בענין פרישת כהן גדול ואיש עתי

יומא דף ו ע"ב. הנה הדין הוא בנטמא כ"ג ביו"כ דנכנס הסגן שהזמינו אותו קודם יו"כ ומשמש תחתיו, כי טומאה דחויה היא בציבור כדפסק הרמב"ם בפ"ד מביאת מקדש הט"ו וז"ל "ומפני מה מחזירין על הטהור מבית אב אחר מפני שהטומאה לא הותרה בציבור אלא באיסורא עומדת ודחויה היא מפני הדחק, ואין דוחין כל דבר הנדחה אלא במקום שאי אפשר", לכן אף כאן אצל הכ"ג אף שהכהן השני לא הופרש לשבעה ימים מ"מ נכנס תחתיו, אבל באיש עתי המשלח את השעיר לעזאזל אמרינן בגמ' (יומא דף סו ע"ב) "עתי ואפילו בטומאה למאי הלכתא אמר רב ששת לומר שאם נטמא משלחו נכנס טמא לעזרה ומשלחו", ואני תמה ע"ז הדין כיון דראינו דשניהם הכ"ג ואיש עתי זה צריך הפרשה וזה טעון שיהיה מזומן קודם יו"כ ושניהם מד"ת, למה אצל כ"ג דעיקר כפרה גביה הוא אמרינן יכנוס אחר תחתיו אם נטמא, ולגבי איש עתי יכנוס בטומאה, כיון דאמרינן טומאה דחויה היא בציבור ובדיעבד הלא כשר באינו מזומן, א"כ למה יכנוס ויטמא העזרה.

ועוד קשה לי דבגמ' אמרינן "עתי ואפילו בטומאה למאי הלכתא, אמר רב ששת לומר שאם נטמא משלחו נכנס טמא לעזרה ומשלחו", ורב ששת גופא ס"ל לעיל ביומא דף ו ע"ב "טומאה דחויה בציבור", וא"כ קשיא דידיה אדידיה, דאם טומאה דחויה וכאן אינה עבודה כלל דכשר לשלחו אפילו ביד זר, ובדיעבד גם שילוחו לא מעכב דחוקה כתיב דוקא על הדברים הנעשים בפנים בבגדי זהב, א"כ יכנוס אחר, וכן הרמב"ם שפסק כשניהם צ"ע לפענ"ד. ועוד יגדל התימא דהרמב"ם סובר דבטומאת גברא צריך ציץ לרצוי ופסק דוקא בעודנו על מצחו מרצה, ובשעה שכ"ג מוסר את השעיר להמשלח עודנו לבוש בבגדי בוץ ואין עליו הציץ לרצוי, וצע"ג.

ושאלתי זאת להגאון פאר הדור ר' חיים סאלאווייציג (שליט"א) זצ"ל אבדק"ק בריסק, ותירץ לי דאצל כ"ג אם נטמא יש שני איסורים איסור אחד שמטמא את העזרה, ועוד איסור שהעבודה אסורה

הגיהור של מלת ואתה התמור כאן למעט כל הני שנכללו למעלה בקרא דכתל וגו', שאין צריכין להם בדברים התמורים בפרשה דהכא, ודוק.

שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבא אל אהל מועד לשרת בקדש.

לכאורה במקרא צריך פירוש וביאור, כלא דין ריבוי שבשה הוא דין בעיקר דין בהונה גדולה שמלואו להתחלה ברבוי שבשה, ולהיזה ענין נקט בכתוב הכא עבודת יוה"כ. ועיין בפירש"י שם שכתב וז"ל לאותו כהן במוכן להכנס לפני ולפנים ביוה"כ וזהו כה"ג עכ"ל, וצריך ביאור דנקט בכתוב סימנא על בהונה גדולה ולא כתיב בפירוש כאן גדול או כאן הרשם כדלשכאן בכמה דוכתי. והנה בהיסורין של כה"ג הרי נוהגין משבשה שנמשח פעם אחת, כמבואר בתוי"כ פ' אמור, אולם אם נמשח בשמנה בגדים נחלקו הרמב"ם והרשב"ם בפ"ד מכלי המקדש, דהרמב"ם סובר דקודם שנמשח שבשה אין לו לשמש להתחלה בת' בגדים, והרשב"ם כתב ע"ז דלא אמרו דבעינן ריבוי שבשה להתחלה אלא לעבודת יוה"כ בלבד אבל לעבודת אותן הימים בכל יום עובד בשמנה בגדים בכ"ג עוי"ש בדבריו, ולשיטת הרשב"ם מתיבב היטב לשון הכתוב, דכל עלמו של ריבוי שבשה הוא רק לענין עבודת יוה"כ, וזהו דכתיב בקרא אבל יבא אל אהל מועד לשרת בקדש, דאף דעיקר הדין של ריבוי שבשה הוא לענין עיקר דין בהונה גדולה, אבל אין נפקותא אלא רק לענין עבודת יוה"כ בלבד, ודוק.

את הכבש האחד תעשה בבקר וגו'.

ולהלן בפ' פנחס כתיב את הכבש האחד וגו'. והיינו משום דהרי קי"ל בתחות דף מ"ע דשני תמידין אינן מעכבין זה"ז ואם לא הקריבו כבש בבקר יקריבו בין הערבים, אולם כ"ז אחר שנתחנך במזבח, אבל קודם שנתחנך במזבח אם לא הקריבו כבש בבקר לא יקריבו בין הערבים שאין מחנכין את המזבח אלא בתמיד של שחר יעו"ש, ועל כן בפ' תצוה דמיירי מענין חינוך במזבח, כתיב את הכבש האחד וגו', דהוא צריך להיות הראשון דוקא, אבל בפ' פנחס דמיירי מעיקר המצוה של תמידין, כתיב את הכבש האחד וגו', דבעיקר המצוה ליכא שום דינא דהתמיד של שחר צריך להיות תחלה ואח"כ תמיד של הערבים דאינן תלויים כלל זב"ז, והיינו דכתיב האחד, ולא האחד משמעו הראשון, ודוק.

ובזבחים (י״מ) לישבי לן תפילין מה שיתנו ופי׳ רש״י ז״ל למהוי ייתור בגדים והתום׳ סם הסיגו ע״ז דמ״כ לף דרשם נמי להוי יתור בגדים וכתבו דהתי מלילה מלילה ממש וגרלה טעמן של התום׳ דבתפילין ליכא משום יתור בגדים משום דתפילין של שור ושור לאו בגד הוא דהא בגד של שור פשור מן הלילית כדתמרינן בפ׳ התכלת ותפילו למאן דמתייב לעירלין וכלך בלילית דס״ל דבגד מקרי מ״מ שור ודאי לאו בגד הוא ולרש״י ז״ל ז״ל דס״ל דלעניו יתור בגדים לף כל שאין שם בגד עליו רק כל שהוא דרך מלבוש מקרי יתור בגדים ולף תפילין דרך מלבוש הוא כדתמרינן בפרק בתרא פ׳ במה תשא ולפ״ז לפשר דלף תכשיטין של זהב לרש״י ז״ל יהיה משום יתור בגדים:

אמרינן ביומא (ז׳) כ״ג ביוה״כ יוכיח שאינו של מלמו ומלה ויש לעיין למאי לא ילבש נם הלין כשכנסם בבגדי לבן כדי לרלות דאי משום יתור בגדים הא לין לאו בגד הוא שהוא של זהב ומ״ש מתפילין דס״ל לתום׳ דאין בהם משום יתור בגדים ואי משום הפסיל תכלת שבו הא בעינן ג׳ על ג׳ ולא מלינו שהיה הפסיל רחבו ג׳ ולרלות ש״ל ללבוש כל הבגדי זהב ובגי בלין למודע דהא יכול ללבוש הלין בלא שאר הבגדים כמ״ש תום׳ בקידושין (ס״ו) גבי יהלי המלך ומשום דכתיב על מלמו תמיד מ״ש וסמה בחולין פ׳ רחטית הגו אמרינן דכיפה של למר היתה מונחת ברחשו של כ״ג ועליו הלין נתון ולפשר בשביל זה הוי יתור בגדים לף הרמב״ם ז״ל הסמיט דין זה של כיפה של למר ושמדו עליו המפרשים ז״ל בפ״י מהל׳ כלי המקדש ו״ל ג״כ דביוה״כ אי לפשר ליכנס בלין לבד מיתור בגדים לפי שהוא של זהב משום דאין קפנור נעשה סנגור ושוד מסת״כ נרלה שיש מיעוט שלא לכנס לפני ולפניס בלין ע״ש:

אמרינן בזבחים (י״מ) תנא שארו היה נרלה בין לין למנלפת שהם היה מניח תפילין וכתב רש״י ז״ל בין לין שהל מלמו למנלפת שבנובה רחשו ע״ש שיהו שהלין היה למטה של מלמו והמנלפת למעלה בנובה רחשו לף הרמב״ם ז״ל כתב בפ״י מהל׳ כלי המקדש ה״נ ותת״כ לוקף במנלפת וקושר הלין למטלה מן המנלפת ושארו היה נרלה בין לין למנלפת ושם היה מניח תפילין כו׳ משכ״ל הייתו שבלין היה למטלה מן המנלפת ולפ״ז לא היה הלין על המלח וכן ס״ל להריב״ח בתום׳ סוכה (ה׳ ע״ח) ד״ה ולל שהיה הלין מונח בנובה של רחש ולא של מלמו לף יש לעיין מכ״ל להרמב״ם ז״ל דהלין היה למטלה מן המנלפת ונרלה משום דתמרינן דבין לין למנלפת היה מניח תפילין ושם היה הלין למטה והמנלפת למטלה לין היה יכול למשמש בתפילין הא לין כ״ג מנביה ידיו למטלה מן הלין כדתמרינן בפ׳ בתרא דתמיד ושם היתה שתיה ממשמש בתפילין ליכא היסח הדעת כדתמרינן ביומא (ז׳) ושם לא לפשר לא היה לו להניח כלל משום היסח הדעת [ים לתקור בכ״ג שמשמש ביוה״כ בעבודות פנים בבגדי זהב דפסול שם יש בו ג״כ משום ליסור זרות כשאר מחוסר בגדים דליכא מיתה משום זרות דאין בגדיהם עליהם אין כהותם עליהם דאע״ג דלהוי הוא הכ״ג בהך בגדים לשאר עבודות מ״מ כיון דהתי עבודה לריכה בגדי לבן לגבי התי עבודה מקרי אין בגדיו עליו ואין כהותו עליו ולגבי חותה עבודה תשיב זר וליכא חיוב משום זרות וכמו בכהן הדיוט שאחת פרו של אהרן דתמרינן ביומת דמייב משום זרות משום דהוי זר לחותה עבודה או לפשר דהשתא דאם עבד עבודת פנים בבגדי זהב דפסול ליכא משום דאין בגדיהם עליהם אין כהותם עליהם וכו״ל כזר וזר מיהל עבודה דכיון דרחוי הוא בחותן הבגדים לשאר עבודות מקרי בגדיהם עליהם וכהותם עליהם וזה דפסול הוא משום דביוה״כ כתיב תוקה לעכב על כל התמור בהם ומ״ש בגדי לבן מעכבין אבל חיוב זרות ליכא]:

אמרינן בפ״ד דפרה דפרת חטאת שעשאה בשאר בגדים פסולה ובבגדי לבן היתה נעשית ע״ש

וע״ש לעיין ביתור בגדים אי פוסל בפרה דזה דלריך בגדים בפרה אינו משום דהוי כשאר מבודות דלפרה ליכא קרא מיוחד דלריכה בגדי כהונה כדמפקינן לה ביומא מ״ג ומע״ש מחוסר בגדים פסולה אבל על יתור בגדים ליכא קרא דהא בעלמא לשעריך תרי קראי למחוסר בגדים וליתור בגדים דפסול כדתמרינן בפ״ב דזבחים. והנה הר״ם ז״ל הביא בפ״ד דפרה מן התוספתא דשאלה בבגדי זהב פסולה ע״ש ל״ב תלוי בזה אי הכלי לבן שנעשית בהם הפרה היינו בגדי כ״ה כדתמרינן בתוספתא ל״ב מוכח דיתור בגדים פסול בפרה דכ״ה שלבש בגדי כ״ג אין זה כ״א יתור בגדים כדתמרינן בפ״ב דזבחים אבל הרמב״ם ז״ל פסק דהאי בגדי לבן הם בגדי לבן של כ״ג ביוה״כ ובפ׳ התמנה שם פי׳ התוספתא בענין אחר ושמד עליו המל״מ בזה ל״ב אין ראיה מזה דאם לבש בגדי זהב הוי ג״כ מחוסר בגדים דאין קויס בתכשיט:

ונראה למע״ד לומר דבגדי כ״ג שאינו חותה המשיח לכ״ה אינם רחוייס לכ״ה כיון שהם בגדי כ״ג ולריכים הבגדים חיוך לשם בגדי כ״ג הם נעשים בגדי כ״ג ואינם רחוייס לכ״ה לפי שאינם בגדיו ובזה כ״ל לפרש הא דתמרינן ביומת (כ״ג ע״ב) ר׳ דוסת אומר לרבות בגדי כ״ג ביוה״כ שכשרים לכ״ה אמר רבי ב׳ מקומות בדבר אחד דתכתיב של כ״ג לף זהו תכתיבו של כ״ה כו׳ ומקשו בת״י הא מ״מ לפשר בשאר בגדים שכשרים לכ״ה ונרלה דבזה פליגי דלמ״ד תכתיבו של כ״ג ביוה״כ זהו תכתיבו של כ״ה והם שוים לגמרי בבגדיהם ש״ל כ״ג ביוה״כ עובד בבגדי כ״ה וכמו בפרה דאפילו כ״ג עוסלה בבגדי כ״ה אבל שם אינם שוים בתכתיבם ש״ל ע״ל בגדי לבן של יוה״כ אינם בגדי כ״ה שהרי אינם שוים ש״ל ע״ל כל הד׳ כלים שם בגדי כ״ג שהרי אי לפשר שילבש מקלת בגדים של כ״ה וכיון שכל הד׳ כלים שם בגדי כ״ג ולריכים חיוך לשם בגדי כ״ג אין רחוייס לכ״ה לפי שאינם בגדי כ״ג ולא של כ״ה וכן למ״ד תכתיבו של כ״ה הוה לתכתיבו של כ״ג בשאר יתות השנה הד׳ כלים של בגדי כ״ג בשאר יתות השנה המשיח לשל כ״ה שם בגדי כ״ה ממש ובגדי כ״ג שם רק הד׳ בגדים שיתרים של כ״ה ומ״ש כ״ה שעבד בבגדי כ״ג אין זה רק יתור בגדים כדתמרינן בפ״ב דזבחים ותותן הד׳ כלים המשיח לשל כ״ה ש״ל להתחנך כלל לשם בגדי כ״ג [ים לתקור לר״ל דס״ל בפ״ב דיומת דהולאת הדשן ש״ל רק ג׳ כלים שם לבש כל הד׳ כלים שם ים שם משום יתור בגדים]:

בגדי כהונה מקורעים פסולים כדתמרינן בפ״ב דזבחים והנה הרמב״ם ז״ל פסק בפ״ט מהל׳ בילת מקדש המ״ו דקרועי בגדים במיתה אבל לא מחלי עבודה ע״ש וים לעיין דמ״ל דבגדי כהונה מקורעין פסולים ות״כ הוי מחוסר בגדים דמחלי עבודה ושם לבש בגדי כהונה שלמים וילבש ג״כ בגדים מקורעים מ״ל משום יתור בגדים וכן קשה ד״ל קרא דבגדיכם לא תפרומו ולא תמומו דקרוש בגדים במיתה מ״ל משום מחוסר בגדים או משום יתור בגדים שהן במיתה ול״ל דמייתי שלבש בגדי כהונה שלמים ולבש עמהם בגדים מקורעים שהין בכל קרש ג׳ על ג׳ דליכא משום יתור בגדים ומדוקדק בזה לשון הכתוב וכגדיכם לא תפרומו ולא כתיב לא תקרעו וכן הרמב״ם ז״ל שם קרעו פרום בגדים ע״ש דפרימה היא יותר מקריעה כמ״ש רש״י ז״ל בסוטה (ז׳) גבי וכהן חותו בבגדיה שם יקרעו יקרעו ושם יפרמו יפרמו כו׳ וכתב רש״י ז״ל פרימה גדולה מקריעה שיקרע לקרעים הרבה כמו שהי דפרים סילקא ערל״ש:

והנה חילה פוסלת בבגדי כהונה כדתמרינן בפ״ב דזבחים ופשקינן לה מקרא דכתיב ילבש על בשרו שלא יהא דבר חולן בינו לבין בשרו וזבחים שם ליבני לן בבית השמי מהו שיחזור וכן לבש שפר ושוד ולא לפשקינן והרמב״ם ז״ל בפ״י מהל׳ כלי המקדש ה״ו כתב בכל הך כיון דלא לפשקינן להתחילה לריך ליזהר מזה אבל שם עבד

הדפסה בריזולוציית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התוכנה
מקדש דוד - קדשים רפאפורט, דוד בן עקיבא הכהן עמוד מס׳: 209 הודפס ע״י אוצר החכמה